

PRINCIPII ȘI OBIECTIVE ALE SUSȚINĂTORILOR PROIECTULUI DE ȚARĂ „HRANĂ, APĂ, ENERGIE”

Principii generale

1. Ceea ce domnul Călin Georgescu propune poporului român prin proiectul de țară „Hrană, Apă, Energie” are în centru distributismul. Acesta este un mod de viață, o existență concretă care acordă prioritate omului ca PERSOANĂ și relației „față către față” dintre persoane aflate în comuniune.

2. „Hrană, Apă, Energie” este un proiect economic și cultural-politic de repersonalizare a României, o a treia cale, diferită și de capitalism, și de comunism, de organizare și dezvoltare a societății românești, cu accent pe binele comun (și nu pe profitul obținut oricum), pe altruism (și nu pe egoism), pe cooperare (și nu pe competiția nesănătoasă), pe dreptate și echitate socială (și nu pe injustiție și inegalitate). O reînnoire a celei de „a treia căi” inaugurată de România interbelică.

3. Credem că o societate trebuie să aibă o economie bazată pe persoană, supusă persoanei și în serviciul persoanei. Întrucât lucrătorul este o persoană, el nu poate fi tratat ca o marfă, ca o „resursă umană” sau ca un sclav.

4. Omul ca PERSOANĂ nu este o rotiță oarecare, „un lucru” sau un „mijloc” dintr-un angrenaj impersonal precum individul fragmentat și izolat al ordinii tehnoglobaliste. Nici nu este un alt homo sovieticus. Atât indivizii atomizați ai tehnoglobalismului, cât și oamenii masificați din comunism trăiesc într-o iluzorie solidaritate interpersonală în întregime dependentă de forțe exterioare (partid, stat, corporație, „satul global”, „piața liberă”, banul cămătăresc - creditul).

5. Considerăm că fundamentul persoanei în lume îl constituie relația cu Dumnezeu, Biserica, neamul și mediul natural. Această relație este parte constitutivă a identității personale și nu o legătură exterioară. Relația personală este un dar divin pe care avem datoria să-l înmulțim. Am primit în dar mediul natural, darul familiei și pe cel al comunității (neamului), fără de care nu am putea trăi. Pervertirea relației personale duce la căderea în individualism, iar lipsa relației (distanța, dusă până la separare) este de-a dreptul diavolească (de la grecescul diabolos = cel care separă).

6. Într-o ordine distributistă, avantajul fiecăruia se realizează „împreună” cu al altora, și nu „împotriva” lor; cum se întâmplă în cazul bunului privat, nici făcând abstracție de el, ca în cazul bunului public.

7. Prin „binele comun”, noi înțelegem răspândirea cât mai largă a bunurilor comune, materiale, spirituale, precum și a idealurilor comune, care produc propășirea fiecărui membru în calitatea sa de persoană. Binele comun nu se situează niciodată în afara comunității de persoane; el nu poate fi prilej de bucurie pentru unii și de tristețe pentru alții, el nu poate fi adjudecat de unele persoane în defavoarea altora.

8. Dorim să ne afirmăm ca persoane autonome și responsabile. Promovând distributismul, considerăm că bunăstarea cetățeanului român depinde în primul rând de calitatea relațiilor interpersonale. Luptăm ca aceste relații să fie mereu îmbunătățite, să nu fie pervertite în relații superficiale, conflictual-distructive sau instrumentale (relații mercantile, clientelare sau de tip mafiot). Împlinirea personală implică o autodepășire, o ieșire din autosuficiența mentală (ignoranță, conformism, închistare intelectuală, teamă) și din autarhia sufletească (egoism, pasivitate, indiferență, cinism) pentru a întemeia noi posibilități împlinitoare. Faptul de a fi împreună, „față către față” cu semenii mei, nu este un impediment în calea realizării mele personale, autonomia mea se întărește, nu se diminuează, în cadrul unor relații de încredere, colaborare, solidaritate și dragoste dezinteresată.

9. *Distributistul este persoana-în-comunitate care se realizează pe sine printr-o „împreună lucrare” cu celelalte persoane, îndreptată spre un bine comun și o finalitate ultimă. Comunitatea nu este un agregat de indivizi singuratici. Nici nu include toate relațiile posibile cu toți locuitorii globului. A te situa în relație personală, față către față cu aproapele tău, înseamnă să împarți cu aproapele darul unei comunități unice, cu granițe bine definite, o comunitate organică, în care te bucuri de o istorie, limbă, tradiție și legi comune. Fiecare neam este întrupat într-o istorie, un loc și o prezență reală și are nevoie de modul său specific de existență personală. Precum persoana unică și neasemuită, și comunitatea de persoane nu se închide niciodată într-o cochilie, ci își dorește să se depășească pe sine printr-o deschidere spre alte comunități. Nici „depășirea de sine”, nici „deschiderea” nu înseamnă însă permeabilitate totală, ci selecție. Ne dorim ca în comunitățile noastre, să domine relațiile mutuale, respectul și dragostea împărtășită. Fiecare pierde dacă ceilalți pierd, fiecare câștigă atunci când toți ceilalți câștigă. Fiecare se simte acasă, într-o familie extinsă. Idealul nostru este cel al simfoniei pluri-personale în care fiecare persoană interpretează partitura sa, fiecare aducând o contribuție concretă, fiecare beneficiind de aportul celorlalți semeni ai săi.*

Principii și obiective social-economice

10. Proiectul de țară „Hrană, Apă, Energie” implică echilibrarea societății și a economiei în spiritul unui trai demn, drept și al unei societăți organice. Țelul ei este dezvoltarea unor persoane libere și a unui popor încrezător în capacitățile sale. Pentru aceasta, este nevoie ca principiul omului ca persoană, și nu ca „resursă umană”, să guverneze toate domeniile vieții economice, sociale, politice.

11. Ne dorim respectarea demnității persoanei în toate laturile vieții sociale și economice, de la alocația pentru nou-născuți până la pensie, de la educație până la îngrijirea sănătății. Într-o economie distributist-personalistă, bunăstarea este privită prin prisma sănătății organismului social, sănătate grav afectată de concentrarea capitalului și a puterii în mâinile unor clanuri infracțional criminale, precum și de nedreptate în distribuirea produsului muncii.

12. Susținem distributismul ca sistem de practici economice în care proprietatea este folosită în primul rând pentru producerea de bunuri și servicii necesare care servesc „persoana-în-comunitate”. O gospodărie țărănească trebuie să producă hrană, iar țăranul să fie un producător agricol și nu cel care urmărește doar să-și vândă cât mai repede pământul dezvoltatorilor. O fabrică trebuie să facă profit din producerea de bunuri reale, nicidecum din vinderea activelor unor fonduri speculative sau unei mari corporații care o va închide și vinde bucată cu bucată. O bancă trebuie să finanțeze activitatea productivă și nu schemele speculative. Privit din perspectiva distributistă, între micul editor, micul librar și speculantul la bursă există o imensă diferență. Primii creează valoare pentru ei înșiși, familiile lor și comunitate, în timp ce speculantul nu face decât să „extragă” valoare, fără să creeze nimic în loc. Distributismul privilegiază în mod net investițiile productive în folosul „persoanei-în-comunitate” și descurajează, prin toate mijloacele legale, investițiile speculative care sifonează bogăția creată de alții sau de natură (cazul Roșia Montană). Astfel se produc nu numai bunuri materiale necesare unui trai prosper, ci și un bun intangibil pentru supraviețuirea comunității: stabilitatea socială.

13. Distributismul pe care îl promovăm este un sistem de micro-proprietăți. Într-un sistem distributist, vor fi predominante atelierele, firmele de familie, micile gospodării și fermele agricole; în cazul entităților mari, cum ar fi căile ferate, utilitățile publice sau băncile, acestea vor fi „mutualizate”, adică vor fi organizate într-o formă care să permită controlarea lor de către angajați și clienți, care devin acționari direcți (stakeholders).

14. Ne opunem cu hotărâre deplasării puterii economice de la nivelul persoanei la cel al marilor organizații impersonale (stat, corporații) sau al oligarhiei care concentrează capitalul și proprietatea. Ca obiectiv strategic, un viitor stat distributist își va propune fixarea condițiilor necesare ca să coboare puterea (să o distribuie) la nivelul micului proprietar-producător, cărămida societății, de a cărui bunăstare depinde întregul edificiu social. Este un obiectiv care necesită o acțiune hotărâtă în plan legislativ, financiar, al educației instituțiilor de stat și a schimbării mentalității.

15. Numele de distributism nu trimite la „distribuția bunăstării / bogăției” din modelele socialiste – „distribuția” socialistă este de fapt o „redistribuire” artificială – ci propune o cât mai largă distribuție a proprietății productive (posesiunea fizică și folosirea concretă a pământului, uneltelor și cunoștințelor. „Proprietate productivă” este considerat și capitalul real, fizic, capabil să producă în mod responsabil și sustenabil, ținând seama și de „externalități”.)

16. Considerăm că proprietatea productivă, subsidiaritatea, sustenabilitatea și solidaritatea sunt fundamentele pe care se poate clădi o economie distributistă.

17. În acord cu principiul proprietății, încurajăm deținerea de mijloace de producție de cât mai mulți membri ai societății. Micile proprietăți productive și micul producător conduc la îmbunătățirea gradului de ocupare a forței de muncă nu prin îngroșarea numărului bugetarilor sau al salariaților de la firmele multinaționale, ci prin încurajarea formelor asociative și a IMM-urilor. În toate economiile avansate, sectorul IMM-urilor adună cel mai mare număr de angajați, asigurând astfel condițiile pentru o reală autonomie economică a persoanei și pentru bunăstare.

18. În acord cu principiul subsidiarității, încurajăm economiile locale și descentralizarea deciziei, mutând centrul de greutate dinspre guvernul central spre comunități. Diversitatea în unitate – o singură națiune, o multitudine de comunități, milioane de persoane.

19. În acord cu principiul sustenabilității, încurajăm exclusiv proiectele de dezvoltare și politicile publice care nu presupun epuizarea resurselor și degradarea mediului.

20. În acord cu principiul solidarității, încurajăm modelele și inițiativele asociative și cooperatiste, mutând centrul de greutate al vieții economice și sociale dinspre indivizii și entitățile aflate într-o concurență distructivă spre persoane care cooperează în rețea sau în diferite forme de asociere, urmărind scopuri comune – bunăstarea fiind numai unul dintre ele. O puternică rețea cooperatistă va contribui decisiv la remoralizarea economiei, care nu poate exista în afara unei economii morale, și va însoți recapitalizarea nevoiașilor și a micului producător.

21. Într-o economie distributist-personalistă, lucrătorii angajează capitalul și nu viceversa, ca în socialism și capitalism – munca are prioritate în fața capitalului; obiectivul unei firme distributiste este calitatea superioară a serviciului prestat, satisfacerea unor necesități reale ale comunității și menținerea solidarității între lucrători mai degrabă decât profitul – profitul este o necesitate practică dar obiectivul unei firme nu se poate reduce la profit ca în schema neo-liberală.

22. Acolo unde există forță de lucru salarială, milităm pentru un salariu echitabil și o rată a dobânzii echitabile (din moment ce dobânda este „salariul” capitalului). În ceea ce privește companiile mari care activează în România, se impune participarea nemijlocită a lucrătorilor la beneficiile create de produsul muncii lor. În acest scop, cerem dezvoltarea imediată a unor soluții legislative pentru programe de participare la beneficii și acordarea de acțiuni la aceste companii după modelul ESOP-urilor (Employee Stock Ownership Plan) din SUA.

23. Milităm pentru democratizarea accesului la creditul productiv. Este imperios necesară înființarea unei rețele de bănci populare, cooperatiste și uniuni de credit. CEC-ul trebuie să fie recapitalizat și transformat în motorul finanțării unei noi ordini distributiste.

24. Încurajăm economiile informale și domestice, ne- sau parțial monetarizate (subzistența și semi-subzistența, trocul și alte forme de economie informală), întrucât ele reduc treptele intermediare dintre producție și consum. Capacitatea de a-ți asigura nevoile de consum cu propria forță de muncă, cu pământul propriu și cu propriile unelte nu poate fi distrusă de recesiune sau de decizia marilor corporații de a închide fabricile din România și a le muta în alte zone ale globului. Producția la scară mică, într-o economie locală diversificată, este ideală pentru coordonarea stabilă între cerere și ofertă. Drept urmare, încurajăm „firmele de apartament”, pe micul meseriaș și „agricultura de subzistență” care aduce la piață sau la colț de stradă un portbagaj de roșii și câteva ouă proaspete, dar și „industriile de lux” (în Occident) bazate pe ucenicie, pe meseriile artisanale precum croitor, cizmar, bijutier. În loc să fie distruse, acestor forme de economie informală și locală trebuie să li se asigure condițiile necesare ca să prospere și să contribuie în mai mare măsură la binele comun.

Principii și obiective social-culturale

25. Considerăm ca democrația participativă, exersată la nivelul cel mai apropiat de persoană, este singura modalitate eficientă prin care românii pot participa cu adevărat în actul de guvernare.

26. Trebuie să luptăm pentru a schimba relațiile de putere din societatea românească. Puterea concentrată în prezent în mâinile statului, oligarhilor, instituțiilor și corporațiilor transnaționale trebuie să fie răspândită cât mai mult în societate. Nu mai putem accepta situația în care câțiva oameni stabilesc ce este bine și ce este rău pentru societatea românească. Noi propunem o masivă redistribuire a puterii; de la Guvern la Parlament; de la birocrăție la democrație; de la „democrația de partid“ clepto-partinică la democrația practică de persoana-în-comunitate (democrația informală și cea practică în și prin asociațiile intermediare).

27. Vrem să transformăm politica într-o școală de educație pentru practicarea virtuții și promovarea binelui comun. În viziunea noastră, politicianul nu va impune însă nicicând binele colectiv în dauna intereselor particulare ale cetățenilor, ci va ști să armonizeze socialul și personalul, binele cetății cu binele persoanei individuale.

28. Ne pronunțăm pentru dezbateri deschise la toate nivelurile societății. Ne dorim ca politicienii să dezbată idei și să propună măsuri plecând însă de la scopuri bine definite și orientări clare către viitor, de la o ierarhie a valorilor obiective și un respect adânc față de idealurile și tradițiile naționale.

29. Dacă toată clasa politică stă cu ochii țintă pe „Palatul Victoria”, noi urmărim să controlăm politica locală. Vom acumula cu răbdare mici victorii situate sub radar; cu timpul, acestea vor da naștere la schimbări politice semnificative.

30. Sistemul democratic românesc va funcționa doar atunci când oamenii vor simți că au control asupra propriei lor vieți. Omul depersonalizat, masificat, „sclavul fericit” este obișnuit doar să fie condus, în timp ce „elitele” știu doar să dea ordine haotice, în stânga și dreapta. Nici unii dintre ei nu sunt campionii unei Românie democratice. Interesați de dezvoltarea și apărarea micii proprietăți productive, a vieții de familie și a comunității locale, micul întreprinzător, lucrătorul-proprietar, țăranul autarhic, fermierul mic și mijlociu vor fi singurii care vor milita cu entuziasm și responsabilitate pentru instaurarea unui regim democratic, construit la „firul ierbii”, și împotriva anarho-tiraniei de astăzi.

31. În plan social-cultural, noi acționăm în spiritul tradițional creștin. Spre deosebire de alți „tradiționaliști”, noi considerăm că schimbările culturale și economice survin împreună și se condiționează reciproc. Activitatea economică, felul în care o societate produce bunurile materiale are o influență hotărâtoare asupra valorilor morale și sociale ale individului, iar schimbările operate pe tărâmul culturii influențează economia. Nu poți să predici cinstea într-o societate construită pe cele mai ruinătoare tendințe ale naturii umane, așa cum o fac neo-liberalii / neo-conservatorii. Nu poți să aperi libertatea și drepturile persoanei și simultan să distrugi autonomia ei economică. Nu poți deplânge tendințele dezintegratoare din societate și în același timp să promovezi politici economice și sociale care distrug coeziunea organică a micilor structuri tradiționale, familia și satul. Nu poți fi conservator în plan social-politic și liberal / libertarian în economie. „O societate care a început să accepte liberalismul – scrie scriitorul distributist Thomas Storck - va începe să modifice și sistemul legal în aceeași direcție liberală. La rândul lor, acele modificări legislative vor întări tendințele către liberalism, făcându-l să pară inevitabil și parte a naturii lucrurilor.

32. Noi considerăm că stânga globalistă este la fel de incoerentă în doctrinele și acțiunile ei. Pe de-o parte fac inginerie socială, promovând relativismul valorilor și un individualism radical în plan social și cultural, și, pe de altă parte, cere statului asistențial să intervină și să repare coeziunea socială prin măsuri monetariste

33. În societatea românească, liberalismul postdecembrist a impus un individualism extrem care a continuat, cu mai multă furie, opera colectivismului bolșevic de alienare a persoanei și dezintegrare a grupurilor sociale organice.

34. În interesul solidarității sociale și al adevăratei libertăți personale, noi milităm pentru restaurarea societății obștești distruse de comuniști și neoliberali.

35. În acest scop, vom acționa pentru recâștigarea rapidă a încrederii în cultura și valorile românești, în destinul național, o încredere care să permită „persoanei-în- comunitate” să-și reafirme identitatea sa personală și națională.

36. Vom milita ferm împotriva patologiilor sociale și culturale ale vieții moderne și împotriva forțelor economice, politice și mediatice care le alimentează perpetuarea și le accentuează virulența.

37. Ne dorim să restabilim consensul comunității asupra priorităților sociale și morale, asupra unei ierarhii a valorilor obiective și a unor idealuri culturale ale națiunii române.

38. Vom face cunoscute în România acele curente și tradiții culturale occidentale care se opun actualelor tendințe distructive provenite din SUA și EUropa. De pildă, se va face cunoscut faptul că Europa a avut în trecut o economie asemănătoare celei distributiste. Până în 1950, chiar și Franta a fost o societate formată din mici ferme și ateliere. Tot ceea ce a mai rămas unic și fermecător în cultura europeană se datorează supraviețuirii unor elemente de viață distributistă.

39. Vom restructura din temelii sistemul de educație și vom reformula obiectivele învățământului românesc. Se va renunța, pe de-o parte, la viziunea utilitarist tehnicistă asupra educației – educația ca o procedură tehnică – prin care copilul este considerat o tăbliță goală, pe care se înscriu informațiile și procedurile unei societăți tehnocratice (influența liberalismului economic) și pe de altă parte, se vor abandona experimentele stângiste de origine roussau-istă care vor să „elibereze” geniul ascuns în fiecare copil, considerând ca societatea (familia, școala) nu fac decât să înăbușe individualitatea sa (influența liberalismului cultural).

40. Susținem propunerea unui învățământ care să promoveze tradiția vie, și nu simple fapte; sa înceteze secularizarea forțată; adevărul, binele și frumosul să nu mai fie separate și predate în afara valorilor transcendente. Ca și economia, școala va servi intereselor omului ca persoană.

41. Ne dorim ca școlile să fie reprofesionalizate, profesorii să fie lăsați să predea și, împreună cu părinții, să exercite un mult mai mare control asupra actului educativ; în spirit distributist, educația se va muta dinspre stat înspre sfera civilă, statul permițând și asigurând finanțarea mai multor tipuri de școli, inclusiv a „școlilor de acasă” (home-schooling).

42. Educației corporatiste, de tip „top-down”, militarist, finanțate de marile corporații, noi ne dorim sa i se opuna o educație în spiritul unei economii distributist-personaliste. Tinerilor li se va dezvolta spiritul antreprenorial și de responsabilitate civică. În loc de conformismul corporatist, tinerii vor fi încurajați să gândească liber, ca niște „lucrători-proprietari” și nu ca simpli deținători de „job“-uri și CV-uri.

Document realizat de Echipa de voluntari susținători ai Proiectului de Țară "Hrană, Apă, Energie".